

A nyugalom-párt

A nyugalomra vágyó emberek nem tudom mekkora, de nem jelentéktelen részében van egy erőteljes igény a diktatúrára, a jogfosztásra és a pártszolgálatos sajtóra. És ez az igény ezen az őszőn módfelett megerősödött és meghangosodott. És amilyen hamisan forradalmaztak az utcán, olyan hamisan nem ellenforradalmaztak azok, akik valójában '56 „fölforgatóit” látták és utálták a tüntetőkben. Az ünnep méltóságának meggyalázásával vádolták őket, miközben az ünnep okát utálták bennük. A nyugalom-párt egy részének '56-ellenessége így módon az opportunizmus fedésében marad.

Arról a pontról, ahol én a mindennapi munkámat végzem, kivételesen jó rálátás nyílik erre a véleménycsoportra.

Az egykori állampárt egykori központi lapjának a véleményrovatát vezetem. Akik az egykori Népszabadsággal akarnak érintkezésbe lépni, azok velem és munkatársaimmal találkoznak, velünk leveleznek, íméleznek, telefonoznak, jó sokan vannak, és úgy vélik, hogy a Népszabadság valahol a szerkesztősége mélyén azért még mindig az, ami volt, és így szólítanak meg minket. Az olvasók egy része helyreállítja azt a folyamatosságot, aminek megtörése folytán hívtak oda, illetve mentem oda, ahol vagyok.

–Az obligát *captatio benevolentiae*, amivel ez a véleménycsoport megszólít minket, az, hogy: *én már évtizedek óta a Népszabadság olvasója, előfizetője vagyok.* Ez a hűség demonstrációja. Magától értetődően pozitív értéktartalmú állításnak tekintik, hogy az állampárti propagandagépezet központi intézményének, tehát magának a gépezetnek a hívei voltak.

– A laphoz való hűséget értelmező toposz: *Baloldali voltam és maradtam.* Hűség a Népszabadsághoz = hűség a baloldalhoz. A baloldaliság a lényeg, amihez képest a változó külső kényszerek, erőviszonyok esetlegessége, hogy miként harcolhatunk ugyanazok ellen. Hogy diktatúrát művelünk-mímelünk vagy demokráciát művelünk-mímelünk. Akik e véleménycsoporthoz tartoznak úgy érzik, hogy a rendszerváltással az úgymond „baloldaliak” nem szabadabbak, hanem megkötöttebbek lettek, a „mieink” harci eszköztárát a rendszerváltás belezsugorította a jogállamba, az ellenségeinkét meg belenövesztette. '56 pozitív tárgyalásának lehetőségei megnyíltak, '56 negatív tárgyalásának lehetőségei beszűkültek.

Fölidéznék néhány jellegzetes telefonszólót a telefonügyeleti jelentésekből:

– *Miért nem indítanak aláírás akciót, amelyben tiltakozni lehetne Orbán Viktor magyarellenes beszédei és cselekedetei ellen? Nem szégyelli magát, nem lehet ezért megbüntetni?*

– *Kolompár-Orbánnak (ez nem az OCÖ elnök, hanem a lecígányozott Fidesz-elnök) azt üzenem, hogy soha többet nem lesz itt 1956, neki pedig ebben az országban nincs helye, takarodjon innen. Ne szítsa a békétlenkedést. Nem szégyelli magát, egy ilyen évfordulón, vendégek előtt ilyen felfordulást provokál? (Ez az '56-skizofrénia jellegzetes esete: soha többé '56-ot, de ünnepeljük meg méltóképp!)*

– *Miért nem lehet ezeknek időben utat mutatni, miért kell megvárni, amíg ilyen kavarodást okoznak, nem akarunk egy újabb forradalmat, le kell állítani Őket, amíg nem késő, ha kell erővel.*

– *Magyar a magyar ellen, nem szégyellik magukat? Huligánok, törnek, zúznak és még a rendőrséget vádolják, hát lehettek volna a rendőrök keményebbek is. /.../ Nem tudom sajnálni Őket, csak azt kapták, amit kiprovokáltak, még nem is eleget.*

– *A Nemzeti Kör nyilatkozatának közzététele a Népszabadságban elfogadhatatlan még a Fórum oldalon is, mert ha Piripócsón Marika néni elolvassa, csak az ragad meg benne, hogy a Népszabadságban olvasta.*

- *Ne fizessenek az ilyen Krómer féléknek, nem kíváncsi rá a Népszabadság olvasóközönsége, ha továbbra is ragaszkodnak az ilyen írásokhoz, búcsúzzanak el az előfizetőktől.*
- *Nem lehet ezeket, kiebrudalni az országból? Aki a kormány ellen van és lázít, semmi keresni valója nincs ebben az országban.*
- *Miből élnek ezek, akik a téren vannak, nincs munkahelyük? Alkotmányjogászok nem találnak megfelelő paragrafust, hogy beszüntessék ezeket a megmozdulásokat?*
- *(Az Orbán) egy gennyes góc, ki vele! Hogy lehet, hogy egy ilyen tetűvel kell nap mint nap találkoznom a kedvenc újságomban, nem lehet egy napot kihagyni? Nem lehet feljelenteni, izgatásért. Nyugalmat akarunk, legyen vége, vonják ki a forgalomból!*
- *Egyszer Gyurcsány és Orbán fényképe került egymás mellé a címlapra: Hogy néz ki ez a címlap?! Mintha, Sztálinról és Rákosiról készítették volna a fotót! Miért kell ezt a négyszer megbukott embert látni, amikor az újságot akarom olvasni. Ki kíváncsi rá? A Gyurcsányt meg muszáj ilyen bünbánó fotóval ábrázolni, mit sugallnak? Nincs miért ilyen bánatosnak lenni, ki kell ebrudalni az ilyen kis mocsok, lázító Orbánt.*
- *Az MSZP mindig hallgat, pedig, mint a veszett kutyával, úgy kellene Orbánnal bánni, miért nem vágnak neki vissza?*
- *Orbán a Fradi meccsen a B. középben ült és tárgyalt a szurkolókkal. Miért nem szóltak a rendőrségnek, meg a Nemzetbiztonsági Hivatalnak, hogy vizsgálják ki az esetet, mert már akkor lehetett tudni, hogy ez a mocsok cigánygyerek valamire készül. Értsék meg, félünk!*
- *A lap jól tenné, ha egy éles vonalat húzna. A Magyar Nemzetben sem jelenhetnek meg baloldali megnyilvánulású cikkek, itt sem kellene helyt adni a Wildmann-féléknek. Ezt csak az ocsmány papok és gyarló hívei olvassák el, de a becsületes magyarnak, ez nem kell.*
(Wildmann János az Egyházforum szerkesztője, a liberális katolikus értelmiség kiváló képviselője, az eddigi legliberálisabb, 2003-as egyházpolitikai kormányprogram társszerzője.)
- *Szeptember végén **Szigorú és óvatos büdzsé készül** címmel írt a lap arról, hogy milyen költségvetés várható: **Emberek! Mit csinálnak? Ez csak tervezet, amíg a parlament nem fogadja el, kár erről írni, csak az olvasót hergelik. Sok hozzá nem értő embert félrevezetnek, veszélyes ilyeneket állítani.***
- *Tudatosan lázítanak, bosszantják az olvasót? Ez még csak tervezet, mit csinálnak maguk? Gondolkodjanak!*

Mint látható, azzal a hiánnyal, amit az MSZMP KB Agitprop. Osztálya maga után hagyott, a nép egy része nem tud megbékülni, és igyekszik betölteni.

Akik itt éltek a Kádár-korszakban és volt valami közülük a demokratikus ellenzékhez, azok ezekben az üzenetekben fölismerik a velük szemben vicsorgó arcokat.

Az ország és a nyilvánosság kettéosztására, az átjárás, a nyitottság, a közös agóra fölszámolására, az autentikus magyar álláspont kisajátítására nemcsak a jobb oldalon van igény. Rasszista nyomás meg pláne nemcsak onnan érkezik.

Mi is ez a baloldaliságnak nevezett nagy lepedő, amely alatt olyan szépen elfér az antikapitalista, nyugatellenes diktatúrát konszolidáló MSZMP és a kapitalista, nyugati típusú rendszert konszolidáló MSZP iránti hűség? A mélyebb és teljesebb válaszhoz kicsit több idő kellene, most csupán föl idézném ezzel kapcsolatban egy régi írásomat. 1989 elején Szabó Miklós a Liget c. folyóiratba követelte, hogy nyilvánítsák rögvest nemzeti ünnepé '56-ot. Én a következőképpen érveltem ez ellen: „*A forradalom igazságát képviselő politikai erők meg fognak méretni azon: mennyire tartják tiszteletben ama véleménykisebbség szólás-, sajtó- és oktatási szabadságát '56 ügyében (is), amely minket ezektől eddig megfosztott, illetve megfoszt. Az '56-os forradalom ügyében elsősorban az értékelés, a szólás, a kutatás, az ünneplés és a megemlékezés teljes szabadságát kell követelnünk. Hivatalos állásfoglalás helyett szabad állásfoglalást.*” (Liget, 1989/2., 112. o.)

Szabó Miklósnál természetesen senki sem volt szabadsághívőbb, csak éppen ő úgy vélte, hogy a nem kényszer diktálta és nem formális forradalomellenesség csupán egy jelentéktelen funkcionárius rétegre jellemző. Én pedig azt próbáltam igazolni ebben a kis vitairatban, hogy ennek sokkal szélesebb bázisa van, és ennek keretében írtam a következőket: *„Létezett emellett egy néma gyűjtőpárt: a nyugalom-párt. Azoknak a pártja, akik a Don-kanyar, az ostrom, a deportálás, az ÁVO-s terror és az '56-os vérfürdő után nem a diktatúra és a demokrácia, a függetlenség és függőség, a szabadság és az elnyomás 'értékdualjaiban', hanem már csak a nyugalom és a háborúság ellentétpárjában értékelték az eseményeket. Ez a nyugalompártt félelemmel és félelemből termett gyűlölettel fordult azok ellen, akik a demokrácia és a függetlenség értékeit képviselték, mert tapasztalták, hogy ezek a törekvések esélytelenek, és csupán a háborúságot és a terrort hívják ki maguk és a békés polgárok ellen.”* (uo. 114.o.)

A nyugalom-párt ma sem bízik abban, hogy a demokrácia és a nyugalom összeegyeztethető. Az a kérdés, hogy a kormány oszlatni próbálja ezt a bizalmatlanságot, vagy fölhasználni hatalma demokratikus korlátainak rombolására.